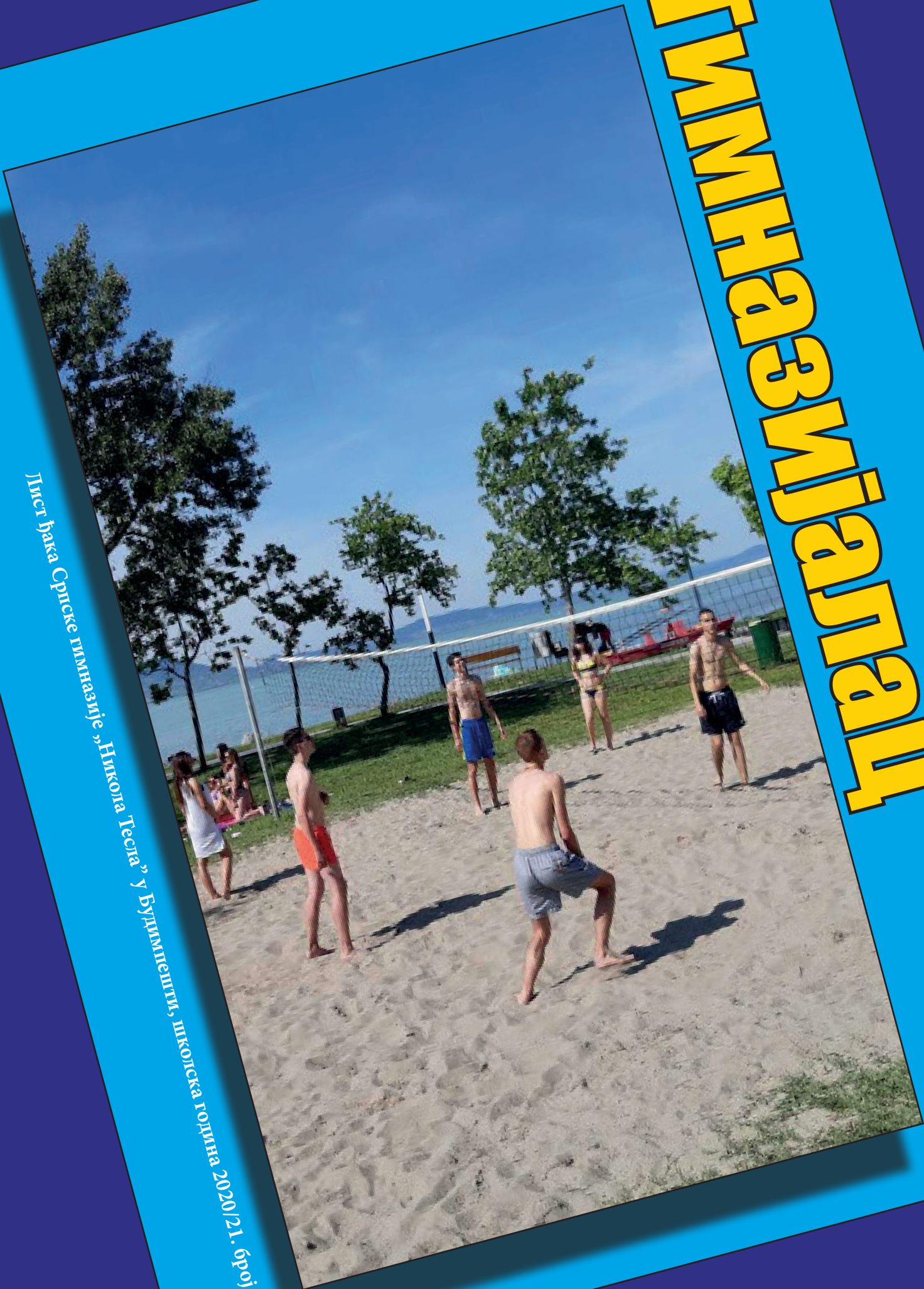

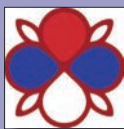
ГИМНАЗАЗМЈАЛЦИ

Дист. фака Српске гимназије „Никола Тесла” у Будимпешти, школска година 2020/21. број 3.

Садржај

22. Српски језички камп „Вук Караџић“	3
Витезови са ружама	8
Путујуће позориште Окрет театар	11
Завршени овогодишњи матурски испити.....	12
Уручена матурска сведочанства у Српској гимназији „Никола Тесла“	13
Завршена 2020/2021. школска година	14

Удружење „Српски савез“ – савез Срба

„Гимназијалац“

лист ђака Српске гимназије „Никола Тесла“ у Будимпешти, школска година 2020/2021. број 3.;

Уредник: Тамара Зечак

Редакција: Невена Деспотовић, Нина Николић, Теодора Радин, Ирина Ерић, Данка Реновица, Владимир Дракулић, Наталија Томић, Тамара Зечак и Јана Радулашки

Технички уредник: Зоран Меселџија

Одговорни професор: Драгомир Дујмов **Лектура:** Драгана Меселџија

За издавача: др Јованка Ластич, директор

Издавање је помогло Министарство људских ресурса

22. Српски језички камп „Вук Караџић“

Младе кампере окупила жеља за дружењем

Балатонфењвеш је и ове године поздравио своје посетиоце, полазнике Српског језичког кампа „Вука Караџић“ који се ове године одржава већ 22. пут. Камп је организовао Српски педагошки и методолошки центар из Будимпеште. Већ помало навикли на ванредну ситуацију због вируса корона, нико није био потпуно сигуран да ли ће се овај камп, као ни остали, заиста реализовати ове године. И питање је било: Како? Које мере ће остати на снази?...

Међутим, на задовољство организатора и самих учесника кампа, све се некако стишало и смирило и на тај начин подржало ову традиционалну манифестацију која је у ово несвакидашње време онлајн наставе, минималног дружења, социјалне и физичке дистанце, била преко потребна и младима и старијима.

На Балатон су гимназијалци са васпитачима кренули аутобусима испред Српске школе Никола Тесла, на Тргу ружа. Већ на самом почетку, атмосфера у аутобусима је била толико добра, да је обећавала добро дружење у наредних седам дана. Певало се и правили су се планови о времену које следи.

Оно што је итекако важно за кампере док бораве на Балатону је лепо време. Наравно, и са те стране је све било у савршеном реду – дивних, сунчаних 7 дана учења, дружења, спорта, певања, свирања и правог таборавања.

Кућни ред је био на снази као и претходних година. Рано буђење уз музику за које су се побринули гимназијалци Димитрије Дракулић и Бојан Мишљеновић, затим трчање обалом Балатона уз професора Дејана Младеновића, који је иначе био задужен за спортске активности на кампу. Млади су трчали, а они мало старији им пружали безрезервну подршку седећи на клупи и уживајући у јутру поред мирне воде језера.

Храна је ове године била одлична. Најгладнији су стрпљиво чекали и добијали репету. Другог дана кампа, као по добром старом обичају, Драган Пандуровић, који је на кампу био у служби ноћног васпитача, био је задужен за роштиљ у коме су сви, без изузетка, уживали.

Уз свакодневна обавезна преподневна занимања, у трајању од два школска часа, на којим су ученици са својим груповођама Горданом Ђерђ и Драганом Меселџија, припремали сценске приказе које су и презентовали на завршној свечаности кампа, био је обавезан и хор на коме

су учествовали сви ученици. Иначе, тема једне групе гимназијалаца је била школски живот тинејџера, са свим оним недоумицама специфичним за њихове године, а друга група је пронашла инспирацију у Балашевићем стиховима и песмама, па је читав сценски приказ био у том знаку. Публику су глумом и певањем провели кроз многе његове песме: Слабо диваним маџарски, Прва љубав, Божа звани пуб, Душа словенска, Лепа протина кћи...

Хор је и ове године водила професорка клавира из Сремске Митровице, Душанка Гавриловић која је својом добром енергијом покренула и оне који су сматрали да и нису баш талентовани за певање, па се свакога дана у подне, кампом орило добро познато Балашевићево „Само да рата не буде“ и „Рачунајте на нас...“ Песме за сва времена. Научили су хористи уз помоћ професорке Дуце и две нове песме: „Патриотску песму“ за коју је текст и музику написала Оливера Оља Јелкић, као и песму „Нека свира музика“ уз коју се и ђускало.

Да су наши ученици талентовани и спремни да то и покажу, доказале су гимназијалке Јана Радулашки и Катарина Кашански које су за завршно вече припремиле и на клавинови са четири руке одсвирале Тирсена, валцер из филма „Чудесна судбина Амелије Пулен“.

У поподневним сатима, свакога дана, у слободном времену, гимназијалци су на теренима уз саму обалу Балатона играли одбојку на песку или су се купали и сунчали.

После вечере одржан је заједнички састанак, на коме је директорка Српског педагошког и методолошког центра, Јулијана Которчевић, прозивала све присутне и сумирала све што се догађало у току дана, као и шта је у плану за наредни дан. Стални члан нашег тима је и аниматор Ђећа из Београда, који ових 7 дана кампа сваки пут учини незаборавним својим анимирањем и игаријама са младима.

У посети камперима је била и телевизијска екипа Српског екрана која сваке године забележи интересантне тренутке једног сасвим обичног дана на кампу, направи по који интервју и по неку сцену са проба за завршну свечаност.

Такође, већ постаје традиција да у камп долази и гостујућа представа. Овог пута то је била представа „Аутобиографија“ коју је извео Окрет театар из Београда.

Уз помоћ и логистику Будагајд травела организован и једнодневни излет у тврђаву Шумег – у шетњу, на ручак, као и присуствовање програму и витешким играма. Сви присутни су уживали у вештинама јахача, а понеке гимназијалке и у ружама које су добиле од витезова победника.

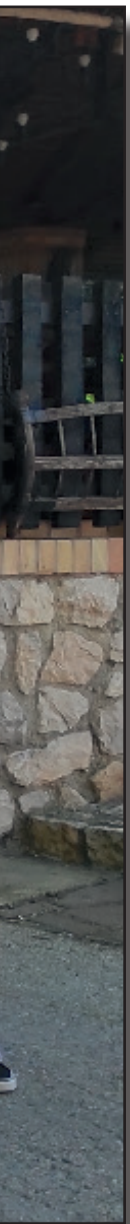
За техничку подршку на кампу, мајице, беџеве и плакате, био је, као и до сада, задужен Зоран Меселџија. Одржавање Српског језичког кампа су финансијски помогли Фондација Бетлен Габор, Министарство културе и информисања Србије, као и српске самоуправе II и VII кварта Будимпеште.

Витезови са ружама

Шумег је град са око 7000 становника. У њему се, на брегу, налази предивна тврђава која је саграђена у 13 веку. Верује се да ју је саградио Бела IV. Сваке године се у овом граду одржавају витешки турнири. Наши гимназијалци су имали прилике да присуствују једном од њих, на коме су у једночасовном програму презентоване вештине витезова - коњаника. Било је импровизације витешких борби, као и вештина гађања у мету секиром или стрелом са коња у покрету, прескакања ватрених препрека. Кампери су темпераментно навијали и поздрављали победнике, који су после сваке победе показивали наклоност према дамама у публици и давали им по ружу. Овакав знак пажње је обрадовао и неколико наших гимназијалки.

Путујуће позориште Окрет театар

Идеја о оснивању путујућег позоришта Окрет театра из Београда зачета је 2012. године. Прву премијеру су имали 2015. године и то позоришну представу „Кир Јања“, а „Сумњиво лице“ су поставили 2017. године. Премијера представе „Аутобиографија“, која је извођена ове године пред гимназијалцима Српског језичког кампа у Балатонфењвешу, била је марта 2020. године, непосредно пре увођења ванредних мера због вируса корона, када је и уследило велико затишје. У сталном репертоару, ово позориште има три представе са преко 110 извођења. Сви чланови Окрет театра су колеге са студија. Играли су већ у Мађарској и ово им је тачније четврто гостовање на територији Мађарске. Играли су у Дески, Сегедину и у Пешти. Наступају у Црној Гори и Србији. Окрет театар има сталних пет чланова, а то су: Марија Ђеранић, Данијела Танасковић, Милан Вранешевић, Марко Николић и Никола Крнета. И као техничка подршка, ту је био Милош Љиљанић.

Завршени овогодишњи матурски испити

Дана 3. маја са почетком у 8.30 часова у аули Српског забавишта, основне школе, гимназије, колегијума и библиотеке „Никола Тесла” у Будимпешти окупљеним матурантима обратила се директорка др Јованка Ластих која је у свом краћем обраћању говорила о правилима и реду полагања маурских испита. Директорка је упозорила кандидате да се стриктно придржавају свих законских регулатива током писања писменог дела испита зрелости. Потом је Кристина Бекић, заменик директора прочитала именик матураната и саопштила који кандидат у којој ће учионици полагати матурски испит тога дана. Током матуре директорство је испоштовало све законске обавезе уведене због постојеће пандемије. Тако је у свакој учионици могло да буде присутно највише девет ђака, тиме су уважена и правила социјалне дистанце. Професори који су надзирали полагање писмених испита носили су заштитне маске, а обезбеђена су и средства да дезинфекцију.

Према одлуци мађарске владе ове године је због пандемије Covid-19 одржан само писмени део матуре. Велика већина ђака је са олакшањем и с нескривеном радошћу примила ову по њих веома позитивну вест. Овом приликом уведена је још једна новина. Наиме, прве недеље матурски испити су почели у 9 сати. Друге недеље су испити из српског језика и књижевности сат раније.

Првога дана матуранти, укупно 65 ђака, полагали су мађарски језик и књижевност или мађарски као страни језик. Следећих дана следили су испити из математике, историје и енглеског језика. По казивању матураната најтежи испит им се учинио тест из историје док са осталим предметима није било већих потешкоћа.

Писмени део матуре из српског језика и књижевности започео је у понедељак 10. маја са почетком у 8 часова.

Први део писмене матуре средњег нивоа из српског језика и књижевности састојао се из разумевања текста и писања аргументације. Овај пут матуранти су требали да прочитају и дају одговор на тему: „О очевима и шпијунима”. Главни јунак овог текста био је Петер Естерхази, али су у њему споменути и Данило Киш, Сава Бабић, Бела Хамваш и Лајош Зилахи.

Затим су кандидати могли да бирају између још два задатка аргументације и функционалне писмености: „Електронски дневник не може да замени лични контакт између родитеља и деце, наставника и ученика, ни између родитеља и наставника. Он служи чисто административним пословима” или „Напишите мотивационо писмо уз пријаву на следеи оглас: Тражимо дистрибутере (препродавце) за овићење нове спортске опреме”. За решавање првог дела писменог испита ђаци су имали на располагању 90 минута.

У другом делу писменог испита матурантима се пружала могућност да бирају између две понуђене теме. За решавање овог другог дела писменог матурског испита кандидати су имали 150 минута. Први задатак је носио назив: „Књижевна анализа”. Прва тема је била песма Алексе Шантића „Претпразничко вече”. Задатак је био: „Прикажите однос прошлости и садашњости у песми, какву симболику имају старински реквизити, мириси и звуци, како оне повезују два времена. Како се песник ослобађа своје усамљености?”. Друга понуђена тема је била „Књижевна паралела”, тачније „Представите разлике у поетском језику Десанке Максимовић и Виска Попе. Каква стилска средства они користе и какав је њихов однос према језику?” Матурантима су дате песме Десанке Максимовић „Пролетња песма” и Виска Попе „Коњ” и „Патка”.

Матуранти су махом одабрали за тему писменог испита анализу песме Алексе Шантића.

Према изјавама матураната може се закључити да овогодишње теме из српског језика и књижевности нису биле тешке. Тако се већина њих нада позитивним резултатима.

Матурски испити су прошли без икаквог проблема, уз стриктно уважавање постојећих законских правила и прописа.

Уручена матурска сведочанства у Српској гимназији „Никола Тесла”

Због пандемије ове школске године усмени део матурских испита није одржан у Мађарској. Тако је то било и у Српској гимназији „Никола Тесла” у Будимпешти. Велика већина матураната на писменом делу матурских испита дала је одговарајуће одговоре из српског језика и књижевности, мађарског језика и књижевности, историје, српског народописа, математике, мађарског као страног језика, енглеског језика, физичког васпитања и из још понеких предмета.

Сви матуранти изузев једног кандидата успешно су положили матуру.

У Српској гимназији „Никола Тесла” свечана додела матурских сведочанстава обављена је у среду, 16. јуна, у школској аули. Тачно у 11 сати окупљенима се обратила директорка др Јованка Ластих. Она је честитала свим кандидатима на успешно положеном испиту зрелости и обратила пажњу да сви испоштују своје обавезе око враћања уџбеника и књига у школску библиотеку, те да измире дугове око уплате исхране. Директорка је у својој краткој беседи посебно истакла важност одржавања „пријатељских веза која су током проведених гимназијских дана у Будимпешти настала без икакве унапред смишљене користи”. Указала је и на безбрижност гимназијских дана, али и на најлепши период живота који им тек следи, а то је стицање искустава на разним факултетима. Директорка је потом предала реч универзитетском професору, председнику матурске комисије др Николи Ластиху. Председник је у свом обраћању упоредио своја искуства из гимназијских дана са успехом овогодишњих матураната. Његов говор је био прожет хумором и веселим детаљима чиме је за тили час успео да пожње симпатије матураната. Др Никола Ластих је са великим признањем говорио о томе да су током матурских испита у нашој средњој школи испоштована сва законска правила као и све законске уредбе и прописи.

Председник се посебно захвалио на успешном раду директорки др Јованки Ластих, њеној заменици Кристини Бекић „која је одрадила лављи део посла”, разредним старешинама Милошу Ристићу, Катарини Басарић и Драгомиру Дујмову, а такође и свим професорима наше васпитно-образовне устове на Тргу ружа који су уложили много труда да се успешно испрати још једна генерација самосталне српске гимназије у главном граду Мађарске.

Др Никола Ластих је на крају посебно истакао два матуранта: Луку Радуловића и Уроша Симића који су матурске испите завршили са одличном оценом.

Потом су одушевљеним матурантима свечано уручена матурска сведочанства.

Завршена 2020/2021. школска година

У уторак, 15. јуна, у Српском забавишту, основној школи, колегијуму, гимназији и библиотеци „Никола Тесла“ у Будимпешти завршена је једна по много чему ванредна и специфична школска година. Пандемија је допринела томе да после двомесечне редовне школске наставе просветне раднике и ђаке нагна на наставу на даљину. Слично другом полугодишту прошле године и 10. новембра 2020. часови су се преселили на дигитални облик наставе. Срећом, педагози и ученици били су већ уходани, па тако овај облик наставе преко Мајкрософт Тимса сада више није представљао велику потешкоћу. Редовна настава за основце почела је 19. априла 2021. док су гимназијалци на то морали да чекају све до 10. маја.

Свечаност завршетка школске године почела је на дворишту школе са интонацијом српске и мађарске химне. Одмах затим уследиле су рецитације основаца нижих разреда на српском и мађарском језику.

Окупљенима се потом обратила кратком беседом директорка др Јованка Ластих. Она је подсетила да смо иза себе оставили једну веома необичну и ванредну школску годину. Посебно је истакла да су ове генерације деце биле оштећене због пандемије. Иако је настава била успешна, ипак су ове године изостали многи заједнички доживљаји, бројне манифестације и леви тренуци дружења. Она је истовремено изразила наду да ће следеће године бити срећније околности и да више неће бити ванредних услова и да се неће морати прећи на дигиталну наставу. Директорка је поред осталог рекла и ово: „Урадићемо све како бисмо надокнадили све оно што је ове године због пандемије изостало! Преко лета се чувајте, да нам се сви вратите живи и здрави! Не претерујте ни у чему! Запамтите све оно што је било добро ове школске године, а заборавите што пре све оно што је било лоше!“

Затим су ученици, предвођени својим разредним старешинама пошли у разреде где су им подељена сведочанства.

Д. Д.

